

No 115.

Af Herr **P. Hübinette**: *Angående ett tillägg till 69 § i gällande skiftesstadga.*

Enligt 69 § i skiftesstadgan, har delegare i by, som under storskifte, hvilket laga kraft vunnit, *rättighet* att i ett blifvande laga skifte bestämma, att innehafvet skall gälla såsom delningsgrund, hvilket jag anser vara orätt, då det gäller utmarken; och som skäl för min tanke, vill jag framställa exempel: byar delades i storskifte för några årtionden sedan; och då skogen icke hade något värde den tiden samt betet begagnades gemensamt, så ansågo delegarne att de kunde dela utmarken efter areal, utan någon gradering och utan afseende på hvilket ställe man fick sina egor. På grund af dessa tänkesätt *beslöts*: att delningen skulle verkställas *utan någon gradering på utmarken* samt delningsgrunden ske efter *öretal*, eller, med andra ord, allt efter som hvar och en lott i by egde; och skulle skiften läggas efter hemmanens nummerordning. Om nu samma byar skola delas i laga skifte, och innehafvet tillämpas såsom delningsgrund, huru skulle det då gå med utmarken? Jo, den graderas, och den ene delegaren får dubbelt emot den andre, som enligt föregående delningen haft lika stor lott. Jag kan icke finna att detta skall kunna kallas för rätt, då de äro beskattade efter lott i by. Af anförda exemplet framgår, att den ene delegaren under storskiftetiden haft bättre skogsskiften med ty åtföljande mera skogväxt, än den andre; men icke kan jag finna, att det skall kunna berättiga honom till större eganderätt i den förut gemensamma utmarken; och hvad betningen beträffar, så har den begagnats tillsammans och kan icke öka någons anspråk samt, hvad odlad jord vidkommer, så är hvar och en delegare för sin rätt betryggad, *enär* (utan afseende på hvilken delningsgrund än må bestämmas) skiftesstadgan i § 100 noggsamt tillkännagifver sättet att tillvägagå, så att delegarne kunna få sin fulla rätt. Af hvad här ofvan framstäldt blifvit har jag sökt visa, att då det kan finnas många byar, hvilka undergått storskiftesdelning, som fastställd blifvit, men som derigenom,

att marken blifvit delad utan grad, och skogsmarken numera har fått ett annat värde än förut, samt betet, efter ett laga skifte, sällan begagnas gemensamt, så anser jag nödvändigt, att en ändring i skiftesstadgan beslutes, hvarigenom rättigheten att fordra innehaf som delningsgrund i vissa fall inskränkes. Jag vågar härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen besluter ett tillägg i slutet af 69 § skiftesstadgan, så lydande: "dock bör utmark, hvilken i stor-skiftesdelningen icke blifvit graderad, delas efter förra delningsgrunden."

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1874.

P. Hübinette.

N:o 116.

Af Herr P. Hübinette: Med förslag till förändrad lydelse af 11 § i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Då jag vid sistlidne riksdag väckte motion om den kommunala rösträttens begränsning på landet, i någon likhet med hvad som förut har beslutats angående rösträtten i städerna, så erhöles af Lag-Utskottet det svar, hvilket äfven af Riksdagen godkändes, att man borde afvakta resultatet af den underdåniga skrifvelse, som Riksdagen aflätit den 15 Maj 1872; och då detta resultat torde vara afvaktadt, vågar jag åter på samma skäl, som i min motion sistlidne år, föreslå,

att 11 § i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet måtte få den förändrade lydelse: "att röstværdet